PATVIRTINTA
Klaipėdos lopšelio-darželio „Klevelis“
direktoriaus 2022 m. rugsėjo 7 d.
įsakymu Nr. V-56

KLAIPĖDOS LOPŠELIO-DARŽELIO „KLEVELIS“ NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO FIZINIO AKTYVUMO UGDYMO PROGRAMA

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo teikėjas – Klaipėdos lopšelis-darželis „Klevelis“ (toliau – Įstaiga), įregistruota Juridinių asmenų registre, kodas 190426118. Teisinė forma – biudžetinė įstaiga. Grupė – ikimokyklinio ugdymo mokykla.

2. Įstaigos buveinės adresas – Taikos pr. 53, LT-91152, Klaipėda, tel. (8 46) 38 35 70, el. paštas direktore@ldklevelis.lt.

3. Programos pavadinimas – Klaipėdos lopšelio-darželio „Klevelis“ neformaliojo vaikų švietimo Fizinio aktyvumo ugdymo programa (toliau – Programa).

4. Programos rengėja – Rūta Arnašienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui.

5. Programos trukmė – tęstinė.

6. Tikslinė amžiaus grupė – 3–5 m. ikimokyklinio ugdymo amžiaus ir 6–7 m. priešmokyklinio ugdymo amžiaus vaikai.

7. Programos įgyvendinimui Įstaigoje sukurtos palankios materialinės ugdymo(si) sąlygos: įkurta sporto salė, įsigytos priemonės fiziniam aktyvumui ugdyti (sporto inventorius, lauko žaidimų įranga, treniruokliai, lauko edukacinių žaidimų įranga, priemonės estafetėms), įkurtas sveikatingumo ir sporto centras lauke.

8. Neformaliojo vaikų švietimo sveikos gyvensenos ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programa integruota į Įstaigos Ikimokyklinio ugdymo ir Priešmokyklinio ugdymo bendrąją programas ir vykdoma ugdymo proceso metu.

II SKYRIUS
PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

9. Tikslas – tenkinti vaiko poreikį aktyviai judėti lavinant judesius ir fizines savybes, didinant organizmo fizinį pajėgumą.

10. Uždaviniai:

10.1. formuoti ir tobulinti pagrindinių judesių mokėjimą ir įgūdžius, atsižvelgiant į individualius gebėjimus, fizinį pajėgumą;

10.2. tenkinti aktyvumo, saugaus judėjimo, saviraiškos poreikius;

10.3. stiprinti organizmą ir didinti atsparumą aplinkos veiksniams.

III SKYRIUS
PROGRAMOS TURINYS

11. Turinys:

11.1. Ikimokyklinis ugdymas:

Eil. Nr.	Veiklos sritys	Turinys
1.	Fizinis aktyvumas	Pratinasi daryti ir rytais atlieka mankštą salėje ar lauke. Iš įvairių padėčių meta kamuolį į taikinį, tiksliai gaudo, mušinėja. Atlieka pagrindinius judesius įvairiais būdais: sėdint, stovint, gulint.

		Savarankiškai įveikia įvairias kliūtis. Aktyviai juda, šliaužia, ropoja, lipa, lenda, šokinėja, meta, gaudo, spiria, bėga keisdami kryptį, tempą, išlaiko pusiausvyrą. Bėga pristatomu ar pakaitiniu žingsniu aukštai keldami kelius, bėga suoleliu, įkalnėn, nuokalnėn. Derina rankų, kojų judesius, atlieka pratimus motorikos, koordinacijos lavinimui. Sportuodami orientuojasi erdvėje ir laike. Žaidžia sportinius žaidimus: krepšinį, regbį, žolės riedulį, ledo ritulį, kvadratą ir kt. Važinėjasi riedučiais, paspirtuku, dviračiu, rogutėmis. Atlieka pratimus su jogos ir aerobikos elementais, lenktyniauja, varžosi, žaidžia judriuosius žaidimus, estafetes, atlieka kūrybines užduotis. Žaidžia ramaus pobūdžio, atsipalaidavimo žaidimus. Dalyvauja įvairiose pramogose, šventėse, varžybose ir konkursuose
2.	Iniciatyvumas ir atkaklumas, kūrybiškumas	Patys pasirenka ir ilgesnį laiką kryptingai plėtoja veiklą vieni ar su draugais. Žaisdami grupinius žaidimus pasiskirsto vaidmenimis, derina veiksmus, siekia pergalės. Savarankiškai bando įveikti kliūtis savo veikloje, nepasisekus bando įtraukti bendraamžius. Patys pasirenka priemones ir plėtoja veiklą vieni ar su draugais, ją tęsia po dienos miego, kitą dieną ar kelias dienas. Sportuodami, žaisdami atlieka įsivaizduojamus simbolinius veiksmus. Džiaugiasi savitu veiksmo procesu ir rezultatu. Kelia probleminius klausimus, diskutuoja, siūlo idėjas, fantazuoja, tyrinėja, ieško atsakymų, naujų idėjų, netikėtų sprendimų. Kuria, improvizuoja, išreiškia save judesiu, mimika, gestais. Kūno kalba atskleidžia savo individualumą, kūrybiškumą, reiškia jausmus ir nuotaiką, atkartoja gamtos reiškinių, gyvūnų veiksmus. Drąsiai, savitai eksperimentuoja, nebijo suklysti, daryti kitaip. Domisi, pastebi ir smalsiai reaguoja į naujus daiktus, priemones, garsus, žmones, aplinkos pasikeitimus
3.	Emocijų suvokimas ir raiška, savireguliacija ir kontrolė	Žaisdami ir sportuodami mokosi kontroliuoti laikyseną, sekti eiseną. Garbingai rungtyniauja, lenktyniauja, džiaugiasi pergale. Mokosi pralaimėti. Supranta susitarimų, taisyklių prasmę bei naudingumą ir dažniausiai savarankiškai jų laikosi. Bando susilaikyti nuo netinkamo elgesio, ieško taikių išeičių, kad neskaudintų kitų. Nusiramina kalbėdamas apie tai, kas jį įskaudino. Stengiasi suvaldyti savo pyktį ir įniršį. Pratinasi valdyti savo emocijų raišką ir veiksmus, susipažįsta su įvairiais nusiraminimo, atsipalaidavimo būdais. Kontroliuoja savo elgesį fizinės veiklos metu, išbando įvairius konfliktų sprendimo ar savo interesų gynimo būdus. Rodo iniciatyvumą, pasitenkinimą vykstančia aktyvia veikla, jeigu kas nepatinka – pasitraukia, nueina, bando laikytis susitarimų. Mimika, kūno judesiais ir garsais išreiškia džiaugsmą, liūdesį, baimę, pyktį. Mokosi paguosti, užjausti, kviečia žaisti nuliūdusį vaiką, kurio į žaidimą nepriėmė kiti
4.	Santykiai su bendraamžiais	Rodo iniciatyvą bendrauti ir bendradarbiauti su kitais vaikais, palaikyti su jais gerus santykius. Sportuoja, varžosi su bendraamžiais, pratinasi laikytis taisyklių, gerbti varžovą. Geranoriškai veikia kartu su kitais, diskutuoja, siūlo savo sumanymus ar priima kitų idėjas. Domisi bendraamžiais, kartu žaidžia bendrus žaidimus, tariasi dėl taisyklių, inventoriaus, priemonių. Dalijasi žaislais ir kovoja už kitų teisę žaisti paeiliui. Siekdami rasti kompromisą, įsitraukia į derybų procesą, ieško nesutarimo, konflikto sprendimo būdų arba prašo suaugusiojo pagalbos. Suvokia savo veiksmų pasekmes sau ir kitiems

11.2. Priešmokyklinis ugdymas:

Eil. Nr.	Kompetencijos	Turinys
1.	Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija	Dalyvauja kasdienėje ryto mankštoje, kūno kultūros užsiėmimuose, sportiniuose renginiuose, juda saugiai ir apdairiai. Bėgiodami nesusiduria su kitais vaikais, nesistumdo, stebi kitų veiksmus, stengiasi į juos lygiuotis. Teisingai atlieka rikiuotės pratimus: sustoja ratu, vora, eile, geba greitai persirikiuoti, išsiskaičiuoti, pasisukti kairėn, dešinėn; gerai orientuojasi erdvėje, laike, eina atbulomis, zigzagais, šonu. Lavina fizines savybes, atlieka fizinius pratimus su sportiniu inventoriumi ir ant treniruoklių. Sportuodami stebi pedagogą, jį mėgdžioja, stengiasi viską atlikti teisingai, stebi draugus, jų laikyseną. Judėdami jaučia savo kūną, geba įvertinti jo galias, įvardija, kada yra pavargę, moka atsipalaiduoti, kaitalioja aktyvią fizinę veiklą su poilsiu: eina, bėga, šliaužia, ropoja, lipa, šokinėja, mėto, išlaiko pusiausvyrą. Lengvai įgyja judesių (bėgimo, šuoliukų, metimo) įgūdžius ir juos tobulina, moka judrių sporto žaidimų ir pratimų elementų, juos panaudoja kasdienėje savo veikloje. Judėdamas, žaisdamas veikia, planuoja, geba paprašyti pagalbos ir ją priimti, moka paguosti, užjausti, padrąsinti. Taikiai sprendžia problemas, konfliktus, gerbia šalia esančius, jaučia jų interesus, poreikius, laikosi gero elgesio taisyklių kodekso. Pažįsta bendruomenės gyvenimą, plėtoja žinias apie žmonių darbus, pomėgius, pasiekimus (ypač sporto srityje), įgyja bendravimo, bendradarbiavimo įgūdžių. Geba valdyti savo spontaniškus norus, paaiškina, kodėl negalima muštis, stumdytis, tyčiotis. Atpažįsta ir atsiriboja nuo situacijų, kurios kelia grėsmę orumui ir sveikatai. Paaiškina, kaip būti sveikam bei stipriam ir kodėl svarbu rūpintis sveikata. Laikosi elementarių asmens higienos reikalavimų, demonstruoja savitvarkos įgūdžius. Aktyviai leidžia laisvalaikį, žaidžia laikydamiesi saugaus elgesio taisyklių. Paaiškina fizinio aktyvumo naudą sveikatai ir savijautai, kelia fizinio aktyvumo tikslus ir pademonstruoja mėgstamus fizinius pratimus
2.	Pažinimo kompetencija	Smalsiai, aktyviai tyrinėja aplinką, kurioje juda, taiko įvairius pažinimo būdus: pojūčius, suvokimą, mąstymą, vaizduotę; veikia, stebi, klausinėja. Turi žinių apie saugų elgesį gamtoje, gatvėje, namuose; stebi gamtos reiškinius, suvokia jų įtaką fizinei sveikatai. Lygina, matuoja, eksperimentuoja, daro išvadas. Domisi sportu, įvairiomis sporto šakomis, įžymiais sportininkais, jų gyvenimu. Dalyvauja sportinėse pramogose, varžybose, šventėse, projektuose, viktorinose. Patirtį taiko judėjimo, žaidimų metu
3.	Komunikavimo kompetencija	Aktyvios veiklos metu bendrauja, sprendžia problemas, dalijasi sumanymais, idėjomis, svarsto, pagrindžia savo nuomonę. Pataria, padeda, stebi kitų veiksmus, apibūdina juos. Analizuoja, atsirenka, kas yra gerai, o kas – ne. Žaidimų metu naudoja pamėgdžiojimus, skaičiuotes, greitakalbes, mįsles, dainuoja. Žino sportinius terminus, komandas, turimą patirtį naudoja fizinės veiklos metu. Žaidimams kuria naujas situacijas, jas paaiškina, sugalvoja naujų pavadinimų, pritaiko sinonimų, antonimų reikšmes, stebi savo ir kitų vaikų kalbą aktyvios fizinės veiklos metu
4.	Kūrybiškumo kompetencija	Užduoda daug klausimų, susijusių su fizine veikla, kurioje dalyvauja. Nurodo, kokių priemonių, gebėjimų reikės aktyviai fizinei veiklai.

		Pasitikslina informaciją, jei ji neaiški ar dviprasmiška. Dalinasi savo idėjomis, žiniomis, talentais artimoje aplinkoje. Rodo iniciatyvą įgyvendindami kūrybinius sumanymus. Susidūrę su sunkumais, tęsia pradėtą veiklą, jeigu gauna pagalbos ar padrąsinimų. Išbando įvairias fizinės veiklos priemones ir būdus. Kuria judrių žaidimų taisykles, jų laikosi ir rūpinasi, kad kiti laikytųsi. Papasakoja apie aktyvią fizinę veiklą (ką ir kaip veikė, išgyveno, suprato)

12. Programa pritaikoma įvairių ugdymo(si) poreikių turintiems vaikams. Atsižvelgiant į vaikų individualius ugdymo(si) poreikius, parenkamos užduotys, priemonės, individualūs ugdymo(si) metodai ir formos.

IV SKYRIUS
PROGRAMOS METODAI, FORMOS IR PRIEMONĖS

13. Metodai: fiziniai pratimai, judrieji žaidimai salėje ir lauke, projektai, estafetės, improvizavimas judesiu, demonstravimas, aiškinimas, pokalbis, aptarimas, idėjų kūrimas („minčių lietus“), relaksaciniai pratimai.

14. Formos: rytinės mankštos, fizinio ugdymo užsiėmimai salėje ir lauke, judri sportinė veikla sporto erdvėse lauke, varžybos, sportinės pramogos, žygiai, akcijos, išvykos, ekskursijos, sporto šventės, konkursai, projektai.

15. Priemonės: sporto inventorius, lauko žaidimų įranga, treniruokliai, lauko edukacinių žaidimų įranga, priemonės estafetėms, projektorius, interaktyvus ekranas, išmaniosios grindys, multimedija, kompiuteris, magnetofonas.

V SKYRIUS
VAIKŲ PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

16. Įgyvendinus Programą, vaikai:

16.1. išmoks taisyklingai ir saugiai judėti, lavės pagrindiniai judesiai ir fizinės savybės;

16.2. ugdys įprotį būti fiziškai aktyviais;

16.3. įgis atsparumą aplinkos veiksniams.

17. Vaikų ugdymo(si) pasiekimai ir pažanga vertinami pagal Įstaigos vaikų pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarką.

SUDERINTA
Klaipėdos lopšelio-darželio „Klevelis“ tarybos
2022 m. rugsėjo 2 d.
posėdžio protokoliniu nutarimu
(protokolo Nr. V16-3)

SUDERINTA
Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos
Švietimo skyriaus vedėja
Laima Prižgintienė
2022 m. rugsėjo 5 d